

بیست و یکمین المپیاد جهانی زبان شناسی

برازیلیا (برزیل)، 23–31 ژوئیه 2024

مسائل مسابقه انفرادی

قواعد نگارش راه حل‌ها

مسئله‌ها را بازنویسی نکنید. راه حل‌های هر مسئله را بر روی برگه یا برگه‌های جداگانه بنویسید. بر روی هر برگه شماره مسئله، شماره صندلی‌تان و نام خانوادگی خود را ذکر کنید. اگر این کار را انجام ندهید کارتان ممکن است از دست برود یا اشتباه برداشت شود. شما باید هر هر الگویی را توصیف کنید مگر این که قبلاً به طور متفاوتی آن را بیان کرده باشید. در غیر این صورت به پاسخ شما نمره کامل تعلق نخواهد گرفت.

مسئله‌ی ۱ (20 امتیاز) اشکال فعل در زبان کوریاک و ترجمه آنها به فارسی داده شده است:

من آنها (جفت) را خواهم گرفت	təjekmiŋŋənet	۱.
تو آنها (جمع) را می‌گیری	kekmiŋŋənew	۲.
ما (جفت) او را دیدیم	mətəlhun	۳.
تو آنها (جفت) را گاز می‌گیری	kujguŋnet	۴.
شما (جفت) منتظر من می‌مانید	kinuheŋŋətək	۵.
آنها او را گرفتند	nekmitən	۶.
ما (جمع) او را می‌بینیم	mətkolholəŋən	۷.
ما (جفت) منتظر آنها (جفت) ماندیم	mətuhennet	۸.
شما (جمع) من را فرستادید	enanŋevlətək	۹.
من منتظر شما (جفت) ماندم	tuhettək	۱۰.
ما (جفت) منتظر شما (جفت) خواهیم ماند	məccuheŋŋətək	۱۱.
شما (جفت) من را گرفتید	inekmittək	۱۲.
من او را هدایت خواهم کرد	təjelleŋən	۱۳.
آنها آنها (جمع) را می‌بینند	nekuhŋnew	۱۴.
آنها شما (جمع) را خواهند دید	najalholəŋtək	۱۵.
ما (جفت) آنها (جمع) را خواهیم فرستاد	məccenŋivŋənew	۱۶.
آنها آنها (جفت) را خواهند فرستاد	nejenŋivŋənet	۱۷.
ما (جفت) شما (جمع) را هدایت خواهیم کرد،	məccallələŋtək	۱۸.
ما (جمع) شما (جمع) را هدایت خواهیم کرد،		
ما (جمع) شما (جفت) را هدایت خواهیم کرد		

(جفت) = دو نفر
(جمع) = سه نفر یا بیشتر

(b) به زبان کوریاک ترجمه کنید:

۲۴. تو آنها (جفت) را خواهی دید
۲۵. ما (جمع) او را گاز گرفتیم
۲۶. شما (جمع) من را می‌گیرید
۲۷. آنها شما (جفت) را می‌فرستند
۲۸. شما (جفت) من را هدایت کردید

(a) به فارسی ترجمه کنید:

۱۹. kulleŋən
۲۰. jinejguŋtək
۲۱. tekminnew
۲۲. təjohalləŋtək
۲۳. mətkonŋevləŋən

△ زبان کوریاک متعلق به خانواده چوکوتکا-کامچاتکایی است. تقریباً 1665 آدم در شرقترین بخش سیبری به آن تکلم می‌کنند. $a \approx \text{ə}$ در کلمه انگلیسی about. $c = \text{چ}$ در کلمه چشم. $g \approx \text{غ}$. $j = \text{ج}$ در کلمه یاد. $\eta \approx \text{ن}$ در کلمه نایش. $\eta \approx \text{نگ}$ در کلمه نهنگ. h و w صامت هستند. —ایوان درژانسکی

مسئله‌ی ۲ (20 امتیاز) عبارات در زبان هدزا و ترجمه آنها به فارسی داده شده‌اند. (تصاویر را در صفحه بعد مشاهده کنید.)

گردن زرافه	chutisa zzokwanako	۱.
تبر مردان (برای جمع آوری عسل)	athuitcha slimibii	۲.
تجه‌های <i>I. transvaalensis</i> ایمپالای نر	panjubeema popho	۳.
تجه <i>V. macrorhyncha</i> شیرها	do'aikuiitcha sisimibii	۴.
پاهای زرافه‌های نر	uphukwabiitcha zzokwanabii	۵.
گردن فیل نر	chutikoma beggau	۶.
نیزه دختران	uthumeckoeta dlakwebee	۷.
قابلمه کوتاه عریض پسر بچه	makokoma erati	۸.
استخوان‌های بابون زرد	midlabiisa neeko	۹.
زرافه‌های نر دزد مرد	dungubiima hazzake	۱۰.
تبرهای مرد (برای هیزم شکستن)	athobeema sleme	۱۱.
پای فیل	uphukwakosa beggauko	۱۲.
گیاه بالارونده <i>V. pseudolablab</i> پلنگ ماده	shumusa nqeko	۱۳.
فلامینگوی بیگانه	gogogogoma uhuyiti	۱۴.
نیزه بلند دختر	uthumesa dlakweko	۱۵.
گیاه بالارونده <i>V. macrorhyncha</i> شیر ماده	do'aisa sesemeko	۱۶.
استخوان بابون‌های زرد نر	midlaitcha niibii	۱۷.
کامیون‌های زنان	garibiieta akhwitibee	۱۸.

(a) معادل درست را مشخص کنید:

A. دم‌ها (مثلا پلنگ‌ها)	wiriko	۱۹.
B. شاخه باریک	roobee	۲۰.
C. شاخ‌ها (مثلا دیک‌دیک‌ها)	mu'a	۲۱.
D. ریشه کوتاه، ضخیم	zzahubii	۲۲.

(c) به زبان هدزا ترجمه کنید:

۲۹. پای فلامینگو
۳۰. تجه <i>V. pseudolablab</i> گورخر
۳۱. شاخ‌های ایمپالاهای نر
۳۲. عصای کلفت زنان غریبه
۳۳. قابلمه بلند پسر بچه‌ها
۳۴. ریشه‌های نازک بلند ایمپالا

(b) به فارسی ترجمه کنید:

۲۳. gariko
۲۴. makubii
۲۵. hazzakeko
۲۶. dongobee
۲۷. zzahoko
۲۸. nqibii

△ زبان هدزا زبان منزوی است. تقریباً 1000 آدم در تانزانیا به آن تکلم می‌کنند. ch، dl، gg، khw، kw، nj، nq، ph، sh، sl، tch، th، w، y، zz صامت هستند. ' انقباض نای نامیده می‌شود (انقباض کوتاه نای). صدادارهای یکسان که پشت هم می‌آیند جدا تلفظ می‌شوند (با صدایی مابین ').

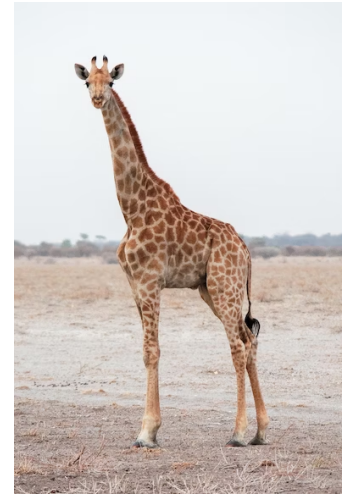
انواع گیاهان — *Vigna (V.) macrorhyncha* و *Vatovaea (V.) pseudolablab* ، *Ipomoea (I.) transvaalensis*
بالارونده با توجه‌های (ضخیم زیرزمینی خوراکی شبیه سیب‌زمینی‌ها). تفاوت میان این گیاهان برای حل مسئله اهمیت چندانی ندارد.
—ساموئل احمد

دیک‌دیک

ایمپالا

زرافه

بابون زرد

فلامینگو

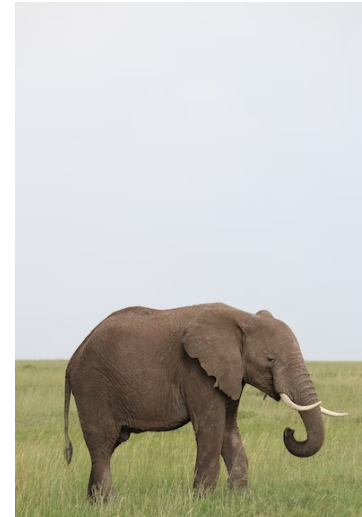
شیر

پلنگ

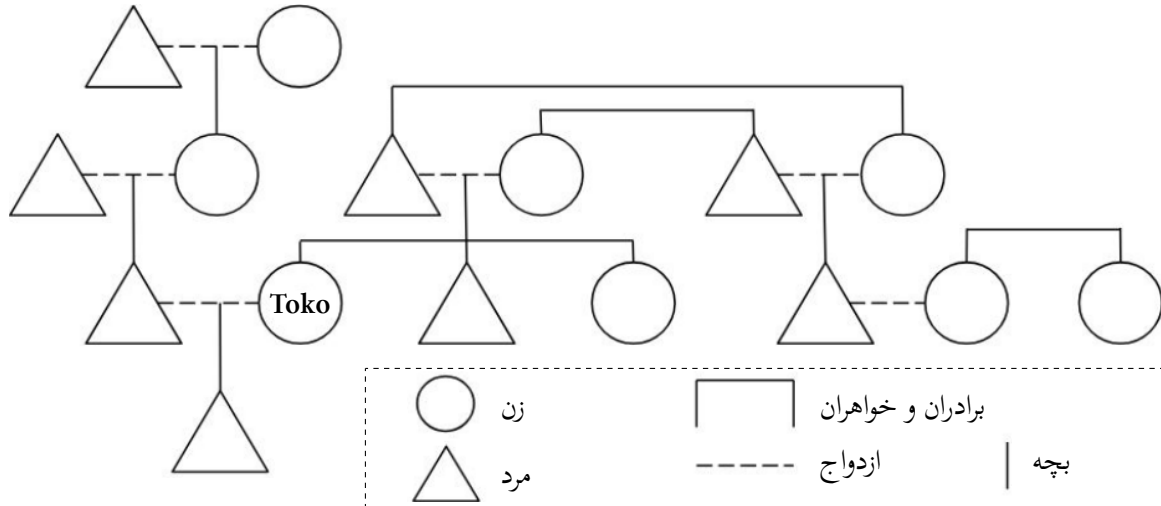

گورخر

فیل

مسئله‌ی ۳ (20 امتیاز) مقابل شما شجره‌نامه خانواده‌ای است که به زبان کمندزو صحبت می‌کنند و همچنین جملاتی که روابط بین اعضای خانواده را مشخص می‌کند. برادران و خواهران به ترتیب بزرگ به کوچک از چپ به راست قرار دارند. محل یکی از اعضای خانواده، Toko مشخص است.

Trafe Tawthane ...③. . ۱۶	Wafine Kuraiane nge rä. . ۱
Mea Maragaane zath yé. . ۱۷	Mea Gwamane bäñaf yé. . ۲
Nfiyam Wimsane bäñam rä. . ۱۸	Naimr Tokoane ñame rä. . ۳
Wims Gwamane yamit rä. . ۱۹	Mea Wimsane ñafe yé. . ۴
Maraga Tawthane ...④. . ۲۰	Marua Kuraiane enat yé. . ۵
Skri Gwamane ñafe yé. . ۲۱	Naimr Gwamane ...①. . ۶
Naimr Maragaane zath ñare rä. . ۲۲	Abia Maragaane ñäwi yé. . ۷
Maraga Tokoane nge yé. . ۲۳	Tawth Kuraiane zath yé. . ۸
Abia Tokoane ngth yé. . ۲۴	Trafe Wafineane ñame rä. . ۹
Toko Wimsane nane rä. . ۲۵	Marua Maragaane zath yé. . ۱۰
Toko Gwamane yamit rä. . ۲۶	Tawth Meane ...②. . ۱۱
Maraga Wafineane zath yé. . ۲۷	Abia Gwamane yamit yé. . ۱۲
Nakre Wimsane yumad rä. . ۲۸	Tawth Wafineane nge yé. . ۱۳
Abia Wimsane nane yé. . ۲۹	Wafine Maragaane zath ñare rä. . ۱۴
Mabata ...⑤ ngth ...⑥. . ۳۰	Kurai Wafineane ñafe yé. . ۱۵

- (a) درخت خانوادگی را پر کنید.
 (b) جای خالی (1-6) را پر کنید.
 (c) اظهار ذیل صحیح نمی‌باشد. علت را توضیح داده و اشتباه را اصلاح کنید.
 Skri Abiaane ñäwi yé. . ۳۱

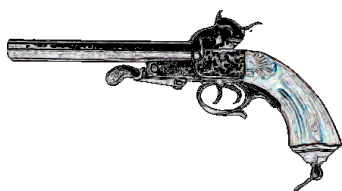
△ زبان کمندزو متعلق به خانواده یام است. تقریباً 250 آدم در روستا روکو و در شهر مورهد در استان غربی پاپوا گینه نو به آن تکلم می‌کنند. مردم فرام که اکثریت آنها به زبان کمندزو صحبت می‌کنند تبادل خواهر را انجام می‌دهند: مردها از طایفه‌های مختلف با خواهر یکدیگر ازدواج می‌کنند، همانطور که در درخت مشاهده می‌شود.
 ä ≈ مصوت کلمه هشت. ñ ≈ نگ در کلمه نینگ. th = th در کلمه انگلیسی that. z = تس مثل عطسه یا کلمه انگلیسی cats.
 —آیدا داولتووا

مسئله‌ی ۴ (20 امتیاز) عبارات در زبان دَو و ترجمه آنها به فارسی در ترتیب بهم ریخته داده شده‌اند:

A. حلقه	۱. çum 'aa'
B. دهان	۲. dâw çuum
C. دمپایی لانگشتی	۳. dâw nôr
D. انگشت کوچک	۴. dâw nôr keet
E. کاهش دادن	۵. dâw tôog
F. دختر (فرزند)	۶. dâw sôb pis piis
G. قوطی بلغور	۷. dâw tôoj
H. زبان (بخشی از بدن)	۸. dôo' piis
I. پا	۹. sôb dak
J. بینی	۱۰. suk 'aa'

چند عبارت نیز در زبان دَو و ترجمه آنها به فارسی باز هم در ترتیب بهم ریخته داده شده‌است:

K. تاپیر اهلی	۱۱. be keet
L. برگچه‌خوار	۱۲. be tum
M. برگ	۱۳. yak yaa'
N. عینک	۱۴. yak nâax
O. هفت‌تیر	۱۵. nâx pôog
P. رودخانه اصلی	۱۶. nâx taax
Q. دانه	۱۷. taax 'uuy
R. مورچه‌خوار اهلی	۱۸. tum tâag
S. توکویی	۱۹. yon 'uuy
T. ماکاشیرا	۲۰. yon tôoj

(a) معادل درست را مشخص کنید.

(b) به فارسی ترجمه کنید:

۲۳. dâw çum piis

۲۲. dâw sôb pis

۲۱. dâw sôb piis

(c) به زبان دَو ترجمه کنید:

۲۷. نوه دختر (دختر دختر)

۲۶. چشم

۲۵. تاپیر کوچک

۲۴. جوی

Δ زبان دَو متعلق به خانواده ناداهوپ است. تقریباً 140 آدم در ایالت برزیل آمازون به آن تکلم می‌کنند. ç ≈ ک در کلمه کیوسک. j ≈ گ در کلمه گیومه. r = o در کلمه هنگام. s = ش در کلمه شیرین. x ≈ خ. y = ی در کلمه یاد. ' انقباض نای نامیده می‌شود (انقباض کوتاه نای). ẽ = صدا خیشومی شده. â, ô, ã و ð صدادار هستند. صدادار در نوشتار تشدید می‌شود (از جمله âa و ôo) زمانی که روی آن لحن بالا و پایین شود. برگچه‌خوارها، تاپیرها و مورچه‌خوارها پستانداران رایج زیباگان برزیلی هستند. اولی‌ها به خاطر پیدا شدن در سواحل دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و باتلاق‌ها و آخری‌ها بینی بلندشان که مورچه جمع می‌کنند معروف هستند. (تصاویر را در صفحه بعد مشاهده کنید.) توکویی — مایع ترش‌مزه‌ای است که از تچه مانیوک گرفته می‌شود. ماکاشیرا — نوعی از مانیوک است که فرق آن در کمتر سمی بودنش است. — ژوان انریکه ایویرا فونتیش (مشاور: کارولین اوبرت)

مورچه خوار

تاپیر

برگچه خوار

مسأله‌ی ۵ (20 امتیاز) زنان و مردان به صورت‌های متفاوت به زبان یانیوایی صحبت می‌کنند. جملات در نوع گفتار زنانه زبان یانیوایی و ترجمه آنها به فارسی داده شده است:

۱. nya-ardu kiwa-wani

پسر بازگشت.

۲. rru-bardibardilu kanda-wubala ma-burlurlu

پیرزن نان را خواهد پخت.

۳. nyu-marralngujilu jarrilu-yabimanji rra-walkuru

دکتر زن باردار را درمان می‌کند.

۴. wakuku ji-wulumanji

سگ می‌دود.

۵. linji-nhanawalu kanyalu-wudurumala nya-mirningiya

زنان به مرد غذا خواهند داد.

۶. ji-jakudukudulu kanyinju-athama nya-munanga

امو به دنبال مرد سفید افتاد.

۷. nyu-ardulu jilu-nganji warrbima

پسر دینگو را می‌بیند.

و جملات به زبان یانیوایی که مربوط به نوع گفتار مردانه و ترجمه آنها به فارسی هستند:

۸. li-walkuru kalu-walanyma

زنان باردار نمایان شدند.

۹. ki-warrbimalu kilu-tha wunala

دینگو کانگورو را خورد.

۱۰. rra-bardibardi janda-waninji

پیرزن بازمی‌گردد.

۱۱. ki-bulijimanjilu karrilu-yngkarri rra-ardu

پلیس دخترچه را شنید.

۱۲. ki-mirningiyalu jilu-wubanji ma-ngarra

مرد غذا درست می‌کند.

۱۳. rru-yanyuwalu kanda-ngala munanga

زن یانیوایی مرد سفید را خواهند دید.

۱۴. linji-marralngujilu kalalu-yabimala li-malbu

دکترها پیرمردان را درمان خواهند کرد.

(a) به فارسی ترجمه کنید:

۱۵. mirningiya ka-wulumala

۱۶. nyu-munangalu kalilu-wudurruma li-wakuku

۱۷. linji-ardulu jalu-wubanji ma-burlurlu

۱۸. rru-nhanawalu janda-athamanji ardu

(b) برای هر یک از جملات یانیوایی که در (a) ذکر شده، مشخص کنید، اگرچه مربوط به گفتار زنانه است (♀)، مردانه است (♂)، یا مشخص نیست (?).

(c) به زبان یانیوایی ترجمه کنید، اگر متفاوت باشند، معادل گفتار زنانه و مردانه را بیاورید:

۱۹. سگ دخترچه را دنبال کرد.

۲۰. زن باردار به پیرزنان غذا می‌دهد.

۲۱. پیرمرد مرد یانیوایی را درمان کرد.

۲۲. کانگورو بازخواهد گشت.

△ زبان یانیوایی متعلق به شاخه نگارنا از خانواده پاما-نیونگایی است. در حال حاضر سه زن ساکن سرزمین شمالی (استرالیا) روان به آن صحبت می‌کنند.

k ≈ گ در کلمه گل. nh ≈ ن در کلمه نای. rr ≈ ر در کلمه برّه. th = th در کلمه انگلیسی that, r, rd, rl و rn مانند n و l, d, rr تلفظ می‌شود اما با نوک زبان گرد شده به عقب. n قبل از j و d جریان هوا از بینی قبل از صامت را مشخص می‌کند.

دینگو و امو حیواناتی هستند که در استرالیا وجود دارند. —دان-میرچا میریا (مشاور: جان بردلی)

ویراستاران: ساموئل احمد، بوریس ایومدین، هیو دابز، ایوان درژانسکی (ویراستار تخصصی)، ماریا روینشتاین، دانیل روتسکی، کازونه ساتو، ته هون لی، یویانگ لیو، ایمر مک نایت، دان-میرچا میریا، آندری نیکولین (سر ویراستار)، داوید هلتمن، الیسیا وارنر، میلنا ونوا، تونگ له پان، یان پتر، پشمیسواف پودلشنی، آلکسی پگوشف، الکساندر پیپرسکی، مینکیو کیم، دیمتری گراسیموف، شینجینی گهوش، استانیسلاو گورویچ، کسنیا گیلیاروا.

متن فارسی: بهناز مسلمیان.

موفق باشید!